

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 54 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 Maja 1932.

PATENTNI SPIS BR. 8828

Beuttell Alfred William, inženjer, Norbury, Engleska.

Poboljšanja kod aparata za izlaganje ili druge reklamne svrhe.

Prijava od 23 maja 1928.

Važi od 1 novembra 1929.

Ovaj se pronalazak odnosi na aparat, koji je podesan kao znak za reklamne svrhe, ili druge izložbene ciljeve, i cilj mu je, da omogući da se površine, ili predmet ili predmeti, sa jednim ili više slova ili drugim znacima, napravama, slikama, predmetima i t. d. (koji će se u sledećem u kratko zvali predmet ili površina) — razmaknute od zadnjeg zida i prednjeg dela aparata, osvetli efikasno i ravnomerno.

Za tu svrhu aparat za osvetljenje po ovom pronalasku odlikuje se time, što ima nagnuti list (ploču) od providnog materijala, kroz koji se može površina ili predmet za osvetljenje, a koji je udaljen od tog lista i koji se nalazi na zadnjem delu, videti raspoređen lako prema svetlosnom izvoru, da svetlost može prodirati pod velikim uglom na unutrašnju glatku odbojnu površinu i da se može odbijati odatle ka zadnjoj površini ili predmetu lako, da povećava osvetljenje onih delova površine ili predmeta, koji su više udaljeni od svetlosnog izvora. Na ovaj način, bez obzira na razne delove površine ili predmeta isti mogu stojati na različitim odstojanjima od svetlosnog izvora, te će ista površina biti osvetljena u stvarno jedinstvenom obliku.

Nagnuti list providnog materijala, čija je unutrašnja glatka odbojna površina izložena svetlosti, i koja je udešena da deluje kao što je dole izloženo, u sledećem nazvana je providnim oknom.

Providno okno može imati konkavnu unutrašnju odbojnu površinu, ili pak ravnu unutrašnju odbojnu površinu. Tako isto ta površina može biti delom ravna a delom

konkavna, pri čem je konkavni deo udaljen više od svetlosnog izvora.

Površina za osvetljenje može biti načinjena od unutrašnje strane zadnjeg zida i može biti glatke odbojne prirode, pri čem se prema istoj mogu postaviti slova ili drugi predmeti za osvetljenje, tako da zraci svetlosti udarajući na tu površinu, kao i zraci odbijeni sa unutrašnje površine okna, biće reflektovani odatle na unutrašnju površinu okna, odakle će se opet odbiti i t. d., tako da će se na kraju slova ili drugi predmeti osvetliti efikasno svetlošću odbijenom od unutrašnje površine okna i zadnjeg zida. Slova ili drugi predmeti za pokazivanje mogu biti difuzne ili odbojne ili neprovidne prirode i mogu se rasporediti na unutrašnju površinu zadnjeg zida aparata. Zadnji zid može se načiniti od providnog, prozračnog ili neprovidnog materijala. Ako je zadnji zid od providnog materijala kao i okno, onda se predmet može rasporediti između zadnjeg zida i okna i može se videti sa obe strane aparata. Providno okno može biti i od stakla. Zadnji zid, bio da je on providan, prozračan ili neprovidan, može tako isto biti od stakla, ali on može biti i od drugog materijala, ako je od neprovidnog karaktera. Svetlosni izvor može biti sijalica ili sijalice, na pr. električne, ili pak taj izvor može biti dnevna svetlost. Providno okno se može podesiti da se lako sa ili bez sijalice utvrđuje za zid ili oslon, koji obrazuje ili nosi površinu za osvetljavanje, tako da se između tih dva elementa, obrazuje prostor, koji je veći počev od prednjeg do zadnjeg dela, a na delu, gde svetlost sa izvora ula-

zi nego na delu, koji je udaljen od svetlosnog izvora.

Aparat po pronalasku se može konstruisati na razne načine.

Na priloženom nacrtu, kao primeru, a koji je manje ili više šematički, sl. 1 je prednji vertikalni izgled, a sl. 2 je presek po liniji II—II iz sl. 1, koja pokazuje konstrukciju aparata po pronalasku, pri čem je jedan deo prednjeg zida pom. aparata prelomljen da bi se videla slova na zadnjem zidu aparata. Sl. 3 je sličan izgled po sl. 1, koja pokazuje izvesno preinačenje. Sl. 4, 5, 6, 7 i 8 pokazuju u poprečnom preseku, druge izmenjene oblike aparata. Sl. 10 i 11 pokazuju jedna u prednjem vertikalnom izgledu, a druga u poprečnom preseku drugu jednu variantu.

U pokazanom primeru u sl. 1 i 2, koja pokazuje znak namenjen da se vidi samo sa jedne strane, *a* i *b* su prednji i zadnji zidovi aparata, koji su raspoređeni blizu jedan pored drugog i nagnuti pod malim uglom, pri čem je prednji zid od čistog stakla i obrazuje gore pomenuto providno okno. U ovom primeru unutarnja površina okna je konkavna, *c* je cilindrična električna sijalica raspoređena horizontalno iznad šireg kraja prostora između okna i zadnjeg zida. Površina je pokrivena omotom *d*, tako da je sijalica skrivena od direktnog pogleda lica, koje stoji ispred aparata. Unutarnja površina omota *d* može biti takve prirode da odbija svetlost ili se pak može staviti odvojeni reflektor u omot. Raspored je takav, da se svetlost emitovana sijalicom, i koja prolazi u prostor između okna *a* i zida *b*, kao i svetlost odbivena sa donje strane omota *d* — ako je ova reflektivna, padati pod uglom prema suprotnoj unutaršnjoj površini okna i zadnjeg zida aparata tako, da će se odbiti sa jedne na drugu, tako da će se slova videti kroz okno *a* sa prednjeg dela aparata. Količina svetlosti, koja pada prema unutaršnjoj konkavnoj površini okna *a* i koja se odatle odbija, povećavaće se sa udaljenjem upadne tačke svetlosti, tako da se količina svetlosti odbivena sa udaljenog dela unutarnje površine tako približuje količini svetlosti odbivenoj sa tih delova okna, koji su bliži svetlosnom izvoru. U pokazanom primeru slova su raspoređena na unutaršnjoj površini zadnjeg zida *b*, kao što je pokazano kod *e*, i načinjena su od neprozračnog materijala ali sa površinom, koja difuzira svetlost, tako da će — ako je aparat u upotrebi — ta slova biti osvetljena te se mogu videti kroz okno *a*.

Kod aparata pokazanog u sl. 3, koji je tako isto konstruisan za gledanje samo

sa jedne strane, slova *e* su raspoređena samo na delovima unutarnje ravne odbojne površine okna *a* i osvetljavaju se svetlošću, koja se prvo reflektira sa unutarnje površine okna na unutarnju odbojnu površinu zadnjeg zida *b* i onda sa površine na unutarnju površinu okna *a* slova *e*. U ovom slučaju slova treba da su lako difuznog i providnog karaktera. Takva slova se mogu obrazovati od podesno načinjenih delova materijala pomenute osobine, bilo bela ili svake druge željene boje, a koja su priljubljena uz delove unutarnje odbojne površine okna. Delovi unutarnje površine okna mogu biti izrezani, da bi se dobila slova pomenutog karaktera, pri čem se te izdubljene površine mogu ispuniti bojom ili ne prema zahtevu.

Unutarnja površina prozračnog okna *a* i zadnjeg zida *b* mogu imati slova načinjena od podesnog opisanog materijala, pri čem se slova na oknu, naravno, raspoređuju tako, da se ne poklapaju sa slovima na zadnjem zidu, tako da se obe grupe slova mogu videti kroz okno.

Sl. 4 pokazuje raspored sličan onom pokazanom u sl. 1 i 2, ili u sl. 3, ali gde je sijalica *c* iz gornjeg rasporeda izostavljena, tako da prostor između ploča *a* i *b* može primiti dnevnu svetlost odozgo, bilo direktno ili kroz poklopac *f*, koji se sastoji od komada čistog stakla.

Zadnji zid aparata može po sl. 5 biti izrađen od zida, koji nosi reklamu, sliku ili tome slično, i da prema njemu leži čisto stakleno okno nagnuto, tako da će se svetlost upadajući na unutarnju površinu okna odbijati prema zadnjem zidu i osvetljivati isti. Za tu upotrebu providno okno *a* i oruđa se za prijem ili proizvodnju svetlosti, mogu postaviti u jednom okviru ili držaču, koji je pokazan kod *a* da bi se obrazovala naprava za osvetljenje, koja pomoću flanša ili ušica *a*³, na svom vrhu, dnu ili bokovima se može utvrditi za i prema zidu ili nosaču, koji nosi reklamu ili tome slično.

Sl. 6 pokazuje raspored sličan onom, koji je pokazan u sl. 1 i 2 i u sl. 3 i 4, ali u kome je prozračno okno *a* nagnuto prema zadnjem zidu *b* aparata, ravno okno u mesto konkavno. U mesto da je potpuno ravno, gornji deo istog može biti ravan, a deo udaljen od svetlosnog izvora može biti konkavan, da bi se povećala količina svetlosti, odbijene od tog udaljenog dela okna.

Ako se želi, da aparat pokazuje slova, ako se ona gledaju i sa jedne i druge strane okna, onda se može poslaviti deo ona staklena ploča ili od kog drugog po-

desnog materijala između dva providna okna, i slova gore pomenuta treba da se načine ili prilepe uz unutrašnju površinu svakog okna, ili na unutrašnjoj površini podeone ploče, ili na oknima i podeonoj ploči. Podeona ploča treba da je za svetlost nepropustljiva. Sl. 7 pokazuje raspored ove vrste, gde je b^1 podeona ploča neprovidna ili skoro takva, od stakla ili sličnog materijala, koja ima odbojne površine, koje su raspoređene između dva nagnuta okna a i a^1 , koji su pokazani kao ravna staklena okna. C je horizontalna cilindrična električna sijalica raspoređena iznad razdeone ploče tako, da svetlosne zrake upravlja u oba prostora između podeone ploče b^1 i okna a , a^1 . Slova za izlaganje mogu se rasporediti na okno ili na podesnoj ploči ili na jedno i na drugo.

Slova e , u svakom opisanom rasporedu, mogu se podesno udesiti, dajući im ivice, kao kod e^1 u sl. 3, da budu što vidljivija dejstvom dnevne svetlosti.

Prostor ili prostori između providnog okna i zadnje ploče ili okna i podeone ploče, mogu biti otvoreni sa strane, kao u primerima u sl. 1 i 2. U izvesnim slučajevima pak ivični delovi okna i zadnjeg zida ili zidova i podeone ploče, ili pak oni delovi nepovezani omočom sa skrivenom sijalicom, mogu se odvojiti drugim staklenim pločama g (sl. 3), koje mogu imati slova na svojim unutrašnjim površinama. Ili pak pomenuti ivični delovi se mogu povezati trakama od metala ili stakla, koje dejstvuju kao trake.

U mesto da se predvidi unutrašnja površina ili zadnji zid ili podeona ploča slovima, može se cela unutrašnja površina zadnjeg zida b a i svaka strana podeone ploče b^1 načiniti od materijala, koji razbija svetlost i slova se mogu onda postaviti na unutrašnju površinu okna a i a^1 tako da će, kad aparat radi, slova biti osvetljena svetlošću, koja je prvo odbijena ravnomerno sa unutrašnje strane okna, ili svakog okna, i potom van odatle, kao difuzna svetlost na oknu ili oknima.

Aparat po pronalasku može se konstruisati u raznim oblicima prema potrebi. Na pr. ona može imati pravougaoni oblik, kao u gore opisanom primeru, ili delom kružnog oblika kao u vertikalnom pokazanom izgledu (sl. 9) ili u obliku ispupčenja kao u sl. 8. Prozračno okno i zadnji zid mogu biti kružni ili oblika tanjira i imati kao u sl. 10 i 11, električnu sijalicu C u centru, t. j. na širem delu prostora između okna i zadnjeg zida. Sijalica treba da se skloni od direktnog vida, na pr. koturom d^1 od providnog ili neprovidnog materijala. U ovom slučaju, vlakno C^x sijalice c je ras-

poređeno obično u kružnom obliku i u ravni, koja deli okno i zadnju ploču. Tako isto aparat se može podesiti da bude držan odozdo ili odozgo ili sa jedne svoje strane i sijalica ili sijalice, u mesto da se postavljaju na vrh prostora između staklenih ploča (kao u ranijim rasporedima), mogu se postaviti na dno aparata, pri čem su kombinovano okno i zadnja ploča, u zadnjem slučaju, u obrnutom položaju pokazanom onim u sl. 1 do 8, tako da je širi kraj prostora između istih na dnu aparata u mesto na vrhu. Poslednji raspored se korisno može primeniti, ako se aparat postavlja na podlogu.

Patentni zahtevi:

1. Aparat za izlaganje ili druge reklamne svrhe sastojeć se iz dva zida nagnuta pod malim uglom jedan prema drugome naznačen time, što obrazuje prednji zid providno okno a zadnji zid je neprozračan i snabdeven glatkom unutrašnjom odbojnom površinom pri čemu je izvor svetlosti raspoređen horizontalno iznad šireg kraja prostora između providnog okna i zadnjeg zida.

2. Aparat po zahtevu 1 naznačen time, što ima providno okno konkavno odn. delom ravno, a delom konkavno unutrašnju površinu, pri čemu je konkavni deo udaljen od izvora svetlosti da bi se zraci, koji od svetlosnog izvora padaju na taj deo, odbijali pod velikim uglom na unutrašnji zadnji zid, na kome su raspoređena slova ili drugi predmet za izlaganje.

3. Aparat po zahtevu 1 naznačen time, što se slova ili drugi predmeti za izlaganje raspoređuju na unutrašnjoj površini zadnjeg zida aparata.

4. Aparat po zahtevu 1 naznačen time, što su slova ili predmeti za pokazivanje raspoređeni između okna i zadnjeg zida ili između okna.

5. Aparat po zahtevu 1 naznačen time, što je prozračno okno montirano u okviru ili nosaču, da bi obrazovalo odvojenu napravu za osvetljavanje, koja se može utvrditi na zid ili drugi nosač, koji nosi plakat, sliku ili tome slično.

6. Izmenjeni aparat po zahtevu 1 naznačen time, što su dva prozračna okna raspoređena na suprotnim stranama jedne podeone ploče, koja je zajednička za obe, pri čemu su slova ili drugi predmeti za osvetljenje raspoređeni na ili prema dve površinama podeone ploče ili na unutrašnjoj površini okna, ili na podeonoj ploči i na oknima, pri čem se ti predmeti mogu videti kroz oba okna, pri čem je ovaj aparat dvostrana pokazana naprava.

7. Aparat po zahtevu 1 naznačen lime, što su okna i zadnji zid kružnog oblika, a svetlosni izvor obrazuje električna sijalica raspoređena u centru šireg dela pro-

stora između okna i zadnjeg zida pri čemu su površine okna i zida obrtne površine oko ose sijalice.

